

1. De groet die je stuurt zegt iets over jou

Wat doe je, als je iemand een groet wilt sturen? Je kunt een kaart sturen, als de ander jarig is, of gaat trouwen of een kind krijgt. Er zijn prachtige kaarten, ontroerend mooi. Je kunt ook een bloemetje sturen, via een bloemist, je kunt zelfs tegenwoordig bloemen laten versturen per post, zonder water, in een platte doos die zó door de brievenbus kan. Dat is een nieuwe techniek. Maar wat voor groet je stuurt, dat zegt iets over jouzelf: je kunt je er makkelijk van afmaken, of je kunt nét zo lang zoeken tot je die éne leuke, originele groet gevonden hebt waarmee je ander je hart laat zien. Ik zag een reclame op mijn scherm van Greetz.nl, en die schreven: 'Wie bezorg jij een unieke verrassing?' Een groet die méér is dan het gewone?

Vanmorgen lezen we een groet. En dit is wel een heel bijzondere groet. Johannes laat in deze groet zien wie God is. En als Johannes dit schrijft, dan doet hij dit ook niet uit zichzelf. De Heilige Geest, God Zelf, geeft hem als het ware de woorden in zijn gedachten en in zijn pen. Het is een bijzondere groet van een bijzondere God. Een heel veelzeggende groet.

Maar voordat we die groet gaan lezen, even nog een andere vraag: aan wie is die groet gericht? Het is een groet aan 'de zeven gemeenten', staat er, 'die in Asia zijn', dat wil zeggen: Klein-Azië, dat is het westelijk deel van Turkije. Nu waren er wel meer christelijke gemeenten in dat gebied, maar u voelt wel aan: zeven is het getal van de volheid. Het is als het ware een brief aan de hele christelijke gemeente, die wordt vertegenwoordigd door deze zeven gemeenten in Klein-Azië.

Als Johannes deze groet schrijft, dan is hij een oude man, hij is al over de negentig. Het is zo rond het jaar 95 en de Romeinse keizer Domitianus háát de christenen. Hij laat ze overal vervolgen. Christenen worden bedreigd, vervolgd, gemarteld, gedood... En Johannes zelf, de oude apostel, is verbannen naar het eiland

Patmos (zie foto), voor de kust van Klein-Azië. Daar, op dat eiland, gebeurt er iets wonderlijks: Johannes krijgt visioenen, en een engel geeft hem de opdracht om alles op te schrijven wat hij ziet. En zo komt dit bijbelboek tot stand: 'De Openbaring aan Johannes'.

2. De drie-enige God geeft ons genade en vrede

Wat is de groet die Johannes stuurt aan al die broeders en zusters in die zeven gemeenten? Medechristenen, die vaak om hun geloof veel te verduren hebben, ook al geldt dat niet voor iedereen? Het is een groet vol geheimzinnigheid. Ik zal hem nog een keer lezen: 'Genade zij u en vrede, van Hem Die is en Die was en Die komt, en van de zeven Geesten, Die voor Zijn troon zijn, en van Jezus Christus, Die de getrouwe Getuige is, de Eerstgeborene uit de doden en de Vorst van de koningen der aarde.'

Genade en vrede, daar begint het mee. Die tweeslag komen we steeds weer tegen in het Nieuwe Testament: 'Genade zij u en vrede'. Dat is een prachtige combinatie, want de standaardgroet in het Grieks (dat was de wereldtaal, het Engels van die tijd), de standaardgroet in het Grieks was: 'Chairein'. Dat betekende: 'Gegroet!' De apostelen veranderden dat in 'Charis', 'Genade'! En de standaardgroet van de Joden, dat was: 'Sjaloom!' Dat is nog steeds zo: 'Sjaloom! Vrede!' Genade en vrede.

Die groet is voor Joden en voor niet-Joden, voor álle mensen! Zó komt God in je leven, met Zijn genade en met Zijn vrede. Zelfs als

je nog maar een klein baby'tje bent, dan komt God al met Zijn genade en met Zijn vrede in je leven, we hebben dat net gezien in de doop.

Genade, dat is een heel hártelijk woord. Het is mild, een woord vol liefde. Je kent die uitdrukking wel: 'Een vriend is iemand die álles van je weet en tóch van je houdt.' Nou, dat is exact: genade! God weet precies waar het allemaal mis zit in ons leven. Maar Hij komt ons niet veroordelen, nee, Hij komt met genade. Zelfs nog vóór wij iets hebben kunnen doen, iets goeds of iets fouts, komt God ons al Zijn liefde aanbieden, onvoorwaardelijke liefde. De doop is daarvan Zijn teken. Als je daaruit lééft, als dat besef van genade je hele leven doortrekt, dan geeft dat zóveel vrede!

'Genade zij u en vrede'. Die woorden mag je vandaag op je laten inwerken. Je mag je hierin koesteren, net zoals je jezelf kunt koesteren in de lentezon. God Zelf komt je groeten met Zijn genade en met Zijn vrede. En wij zelf mogen ook zó weer in deze wereld staan. Dit mag je uitstralen: genade en vrede. Mildheid, omdat je zelf een milde God hebt. Genade is niet soft, nee, genade is eerlijk en oprecht. Genade zegt wat er gezegd moet worden, ook als dat moeilijk is, maar altijd om die ander te steunen, te winnen, te helpen. Wie zo genade ontvangt, leeft in vrede. Een echte, diepe vrede.

De Gever van die genade en die vrede, dat is God Zelf. En de Here God wordt in deze groet omschreven als de Drie-enige God. Hoe laat Hij Zich kennen? Als de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Daarnet zijn Vera en Sam in die naam gedoopt, in de naam van de Vader, en van de Zoon, en van de Heilige Geest. Dat is ook de manier waarop de Here Jezus Zelf het ons heeft geleerd, in Mattheüs 28: 'Ga dan heen, onderwijs al de volken, hen dopend in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest.'

Maar hier, in Openbaring 1, is iets bijzonders aan de hand. Want hier is de volgorde anders. Kijkt u maar mee: 'Genade zij u en vrede, van Hem Die is en Die was en Die komt (dat is de Vader), en van de zeven Geesten, Die voor Zijn troon zijn, (dat is de Heilige Geest) en van Jezus Christus...' (dat is de Zoon). Dit is dus een groet in de naam van de vader, de Heilige Geest en de Zoon. Waarom die volgorde?

Dat komt omdat Johannes hier terugdenkt aan de tempel in Jeruzalem. Het binnenste deel van de tempel, dat was het Heilige der Heiligen. Daar mocht alléén de hogepriester naar binnen, en dat maar één keer per jaar, op de Grote Verzoendag. In het Heilige der Heiligen, daar woonde God Zelf, de Vader.

Vóór het Heilige der Heiligen was een andere ruimte, het Heilige. En daar, in het Heilige, stond de zevenarmige kandelaar, de menorah. En als Johannes het hier heeft over de zeven Geesten die voor Gods troon zijn, dan ziet hij ze als het ware voor zich: zeven brandende olielampen op die menorah. Buiten het Heilige was de Voorhof, de Voorhof van de priesters, en daar stond het brandofferaltaar. En bij dat altaar denkt Johannes aan de Here Jezus, want Jezus heeft Zichzelf opgeofferd aan het kruis. Dus die genade en die vrede, die vloeien voort uit God Zelf, ze komen als een stroom uit Zijn tempel. Zoals het staat in Psalm 134: 'De HERE zegene u uit Sion', de Tempelberg, het Huis van God.

3. De Vader is trouw, Hij heeft Zich vastgelegd op een toekomst met mensen

Merkt u hoe bijzonder deze groet is? Maar het gaat nog verder! De Vader, die wordt hier aangeduid als 'Hij Die is en Die was en Die komt'. Hij omspant de tijd, Hij is het begin en het einde. Die Romeinse keizer Domitianus, die kan van alles denken en willen, maar hij leeft maar even, en dan is het afgelopen met zijn macht. De HERE omspant de tijd. 'Hij is en Hij was en Hij komt'. Die naam, die herinnert aan de manier waarop God Zich bekendmaakte aan Mozes, eeuwen eerder. Mozes vroeg God naar Zijn naam, en God zei: 'Ik ben die Ik ben'. Hij blijft trouw, Hij is er altijd.

Het belangrijkste van God, dat is: dat Hij er is. En dat moeten we steeds weer tegen elkaar zeggen! Want voordat je het weet, is God in ons denken een middel geworden: God is er om ons gelukkig te maken, om ons te genezen als wij ziek zijn, om onze wensen te vervullen, om ons een goed gevoel te geven. Als geloof

een middel wordt, een instrument om daarmee iets anders te bereiken, dan gaat het fout. Vroeg of laat loop je dan teleurgesteld weg, want dan denk je: 'Nou, God geeft me niet wat ik hoopte.' In feite sta jij dan in het middelpunt, en God draait om jou heen. Je bent dan in feite net als iemand uit de Oudheid, die dacht dat de zon om de aarde heen draaide. Maar wat wij allemaal moeten leren, dat is, dat de aarde om de zon heen draait. Het draait niet om óns, het draait om GóD! Hij was er, en is er, en zal er zijn. De vraag is niet: 'Wat heb ik aan God?' maar: 'Wat heeft God aan mij?' Als je zo leeft, dan ben je niet een eisend mens, maar een dienend mens, een dankbaar mens, en dan zul je voortdurend verrast worden. Hij is er, ook op momenten dat je het niet verwacht.

Twee van onze zonen zijn gisteren teruggekomen uit Oeganda. Daar hebben ze meegedaan aan de Muskathlon: een sponsorloop ten behoeve van de kinderen die daar wonen. Allebei hebben ze de marathon gelopen. En onze tweede zoon, Adriaan, vertelde dat hij na ruim dertig kilometer echt op een dieptepunt zat. Hij liep alleen, het lukte niet meer, en Hij bad om kracht. En wat gebeurde er? Er was opeens een Afrikaans jongetje, dat ook gesponsord wordt via Compassion, en dat jongetje begon met hem mee te lopen. En dat heel eenvoudige gebaar, zo'n jongetje dat mee gaat rennen, dat gaf Adriaan weer nieuwe kracht. Hij dacht: 'Dit zijn de kinderen waar ik het voor doe'. In dat jongetje kwam God Zelf hem bemoedigen. Drie kilometer lang liepen ze samen te rennen, tot de volgende post. En daarna kon Adriaan het weer aan. Zo werkt God eigenlijk heel vaak: Hij was er en Hij is er, soms via een mens, soms door een lied in je hart, of door een kerkdienst, door woorden uit de Bijbel.

'Genade zij u en vrede van Hem Die is en Die was en Die komt.' Merkt u dat? Er staat niet: 'Hem die is en die was en die zal zijn'. Dat zou logisch klinken. Maar het kan ook heel afstandelijk zijn: God was ergens, is ergens en zal ergens zijn. Nee, 'Hij komt'. Jezus zal terugkomen, dat weten we, maar de Vader komt ook. In Openbaring 21 lezen we dat het nieuwe Jeruzalem neerdaalt van God uit de hemel en dat in die stad God Zelf zal wonen bij de mensen.' Dat betekent dat de Here God Zich heeft vastgelegd op Zijn toekomst. Dat is een toekomst met ons, als mensen! Zoals iemand die trouwt en die zegt: 'Ik kan me geen toekomst meer voorstellen zonder jou.' Zo heeft de HERE Zich vastgelegd. 'Die was, die is en die komt'.

God heeft Zijn keuze gemaakt, en de vraag is: wat doen wij? Wat is jouw keuze? Beantwoord je die keuze van God? Misschien ben je ook gedoopt als kind. Dan draag je het teken van Gods keuze met je mee. Misschien ben je nog niet gedoopt, maar ook dan heb je te maken met diezelfde God. Hij nodigt je uit, Hij roept je: 'Kom bij Mij! Leef met Mij!' Als God Zich nou heeft vastgelegd op ons als mensen, als Hij zoveel van ons houdt, is Hij het dan niet waard dat je Hem beter leert kennen? Dat je Hem zoekt? Je zult hem vinden! Hij laat niemand staan!

4. De Heilige Geest verbindt hemel en aarde

'Genade zij u en vrede, van Hem Die is en Die was en Die komt, en van de zeven Geesten, Die voor Zijn troon zijn...' Ik zei al even: die zeven Geesten verwijzen naar de zeven lampen op de zevenarmige kandelaar in de tempel. Maar toch blijft het ook vreemd: er is toch één Heilige Geest? Er zijn toch niet zeven Heilige Geesten?

Nee, dat is ook zo. Maar we hebben wel gelezen over de zeven gemeenten. En wat in deze groet heel duidelijk wordt, is dat die Heilige Geest in al die zeven gemeenten aan het werk is. Dat is het mooie van de Heilige Geest: die is overal aan het werk. En daarom noemt Johannes Hem hier gerust 'de zeven Geesten'. Zeven is het getal van de volheid: hier is de volmaakte Heilige Geest. En die zeven Geesten, die zijn niet alleen in de gemeenten, maar ook 'voor Zijn troon', voor de troon van God. De Heilige Geest verbindt hemel en aarde: de Geest is tegelijkertijd in de gemeenten op aarde en voor de troon van God in de hemel. Dat is héél concreet! Als de Heilige Geest in je woont, in je werkt, dan legt Hij de verbinding met de hemel, met God Zelf. Hoe merk je dat? Doordat de Heilige Geest je wijsheid geeft, inzicht in de Bijbel, richting in je denken. Die 'zeven Geesten', die verwijzen óók (behalve naar de menorah en naar de zeven gemeenten)

naar de zeven taken van de Heilige Geest. U kunt die vinden in Jesaja 11. Daar staat dit: 'Want er zal een Twijgje opgroeien uit de afgehouden stonk van Isaï, en een Loot uit zijn wortels zal vrucht voortbrengen. (Daar gaat het over de Messias.) Op Hem zal de Geest van de HERE rusten (dat is één): de Geest van wijsheid (twee) en inzicht (drie), de Geest van raad (vier) en sterkte (vijf), de Geest van de kennis (zes) en de vreze des HEREN, het diep ontzag voor God (dat is zeven).' Dat is een prachtige opsomming van wat de Heilige Geest doet, op zeven manieren: hij brengt ons bij God, Hij heeft ons wijsheid, inzicht, raad, sterkte, kennis en brengt ons tot diep ontzag voor God. Dat is het tweede deel van de groet: de Heilige Geest geeft ons Zijn genade en vrede.

5. De Zoon is Profeet, Priester en Koning

En dan het derde deel: 'Genade zij u en vrede, van Hem Die is en Die was en Die komt, en van de zeven Geesten, Die voor Zijn troon zijn, en van Jezus Christus, Die de getrouwe Getuige is, de Eerstgeborene uit de doden en de Vorst van de koningen der aarde.' Jezus is naar deze wereld gekomen om ons te laten zien wie God is, om te getuigen van God. Hij is de trouwe Getuige. Het woordje 'Getuige', dat is in het Grieks, 'martyr', daarvan is ons woord 'martelaar' afgeleid. Het gaat hier om een bloedgetuige, iemand die zijn getuigenis bezegelt met zijn bloed. Jezus kwam naar deze wereld om ons God Zelf te laten zien. Hij zegt dat ook: 'Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien.' Dat is Kerst: Hij kwam naar ons toe, als Getuige, als Profeet.

Hij is óók 'de Eerstgeborene uit de doden' Dat is Pasen! Jezus heeft Zijn leven voor ons gegeven aan het kruis. Hij heeft het offer gebracht dat nodig was om ons vrij te kopen, als de grote Priester. En Hij is opgestaan! Hij leeft! Op Kerst kwam Jezus naar deze wereld om als Profeet van God te getuigen. Op Pasen bracht Hij het offer van Zijn leven, als ons Priester. En op de Hemelvaartsdag is Hij gekroond als Koning! Hij is de 'Vorst van de koningen der aarde'.

Het is déze God die jÓu komt groeten, op deze zondagmorgen! De Vader, die Zijn hele toekomst aan ons vastgeklonken heeft. De Heilige Geest, waardoor wij een rechtstreekse lijn mogen hebben naar de hoogste troon! De Zoon, Jezus, die álles heeft gedaan, álles, om ons te redden! Deze God wenst u, jou mij, genade en vrede.

6. Wie genade ontvangen heeft, vindt de echte vrede

Over genade en vrede las ik een mooi stukje van een predikant, Rick Dellinger. Hij is kennelijk ook een liefhebber van honden, want hij schrijft dit: 'Ik kwam een keer een hond tegen die zó gemeen aan het blaffen was. Het leek wel of hij me wilde verscheuren! Ik deed wat ik altijd doe: ik probeerde hem te kalmeren, en hem te lokken om hem te aaien. Maar hij bleef heel agressief. Toen ging ik naar hem toe, en plotseling pakte ik zijn poten en sloeg mijn arm helemaal om hem heen, waardoor ik hem in de klem had. Ik onderzocht hem, en terwijl ik dat deed, keek hij wanhopig uit zijn ogen. Toen zag ik wat er aan de hand was: er zat een grote doorn in één van zijn voorpoten. Ik dacht: 'Ik móét die doorn eruit halen', maar dat werd een enorm gevecht. Als ik aan zijn poot zat, werd hij vreselijk wild. Maar uiteindelijk lukte het. En ik was verbaasd! Van het éne op het andere moment veranderde zijn gedrag totaál. Opeens was het een vrolijke jonge hond, die enthousiast aan het dartelen was.'

Rick Dellinger vergelijkt die doorn met zonde in ons leven. Je wordt daar niet gelukkig van, van leugens, van bedrog, van verslaving, van egoïsme, noem maar op. Maar als je toestaat dat Jezus Christus aan het werk gaat in je leven, als je bidt om Zijn genade, dan geeft Hij die genade ook. De doorn verdwijnt en wat is het gevolg? Een diepe vrede!

Die genade en die vrede, die biedt God je aan. Of je nu tachtig bent of je bent een baby, net als Sam en Vera. Wat doe je met deze bijzondere groet van deze bijzondere God: Vader, Zoon en Heilige Geest? Als je je richt op Hem, en Hem erkent als het middelpunt waar alles om draait, komt alles in je leven op de goede plek te liggen. Dan daalt Zijn vrede in je hart, omdat je mag leven van Zijn genade. En op het moment waarop je Hem helemaal niet verwacht, loopt Hij opeens naast je en je krijgt nieuwe kracht. Amen.